

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 16.04.2026

Meie 11.05.2026

nr 1.2-2/2-19, SOM/26-
0015/-2K
nr 8-2/104

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu koostöölastamine

Lugupeetud minister

Sotsiaalministeerium (SoM) on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile koostöölastamiseks tervishoiuteenuste korraldamise seaduse (TTKS) muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu.

Justiits- ja Digiministeerium (JDM) koostöölastab eelnõu märkustega.

I. Sisulised märkused

- 1. Eelnõu § 1 p-s 3 (kavandatud § 59¹ lg 1¹ esimene lause)** jääb selgusetuks lause mõte. Andmekogu vastutav töötleja on vastutav andmete õigsuse eest ning seda ei saa eeldada, vaid andmete õigsus peab ka tagatud olema. Kui on soov sellega piirata andmesubjekti õigust nõuda andmete parandamist, tuleks ette näha andmesubjekti õigusi piirav säte koostöös isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) art-ga 23. Seletuskirjas esimese lause kohta selgitused puuduvad. JDM hinnangul on tegemist ebavajaliku lausega ja tuleks eelnõust välja jätta.
- 2. Eelnõu § 1 p 3 (kavandatud § 59¹ lg 1¹ kolmas lause)** jätab kahetise tõlgenduse, milliste kannetega tegemist on. Selguse huvides teeme ettepaneku sõnastada säte järgimiselt: „(1¹) Andmetel, mis on nimetatud käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 2², 6–8 ja 10–12 ning on kantud tervise infosüsteemi, on õiguslik tähendus ning nende kohta tehakse kanne viie kalendripäeva jooksul kande tegemise aluseks olevate nõuetekohaselt vormistatud dokumentide Tervisekassasse saabumisest arvates.“.
- 3. Eelnõu § 1 p 3 (kavandatud § 59¹ lg 4 p 8)** osas jääme siinkohal oma varasema märkuse juurde ja palume eelnõus andmekoosseisu kitsendada. JDM varasem märkus - isiku kinnipidamisasutuses viibimise andmed – palume andmete loetelu kitsendada, kuna kinnipidamisasutuses viibimise andmed sisaldavad kõikvõimalikke andmeid, mis vangiregistris on.
- 4. Eelnõu § 1 p 3 (kavandatud § 59³ lg 2 p 2)** osas märkuste tabelis toodud selgituste kohaselt on tervishoiuteenuse osutajal (TTO) juurdepääs üksnes temaga seotud andmetele. Palume õigusselguse huvides ka eelnõus sätestada, et kvaliteedi tagamiseks ja patsiendihutusuhtumite

analüüsimise ja ennetuse eesmärkidel on TTO-I juurdepääs üksnes tema patsiendiga seotud andmetele.

5. **Eelnõu § 1 p 3 (kavandata § 59³ lg 7 p 7)** kohaselt on geneetilistele andmetele riikliku ekspertiisiasutuse DNA-eksperdi juurdepääs TIS-i andmetele surnu isiku tuvastamiseks, kui isikut ei ole õnnestunud tuvastada muul viisil. Seletuskirjas sellise andmetöötluse kohta ei ole ka midagi selgitatud, on üksnes toodud, et sätte sisu ei muudeta, mis aga ei vasta eelnõu muudatusele. Palume eelnõu oluliselt täiendada, selgitades sh protsessi, kuidas andmetöötlus toimuma hakkab. Samuti palume täiendada põhiseaduspärasuse analüüsi ja andmekaitsealast mõjuhinnaangut.

6. **Eelnõu § 1 p-s 3 (kavandata § 59³ lg 7)** reguleeritakse riikliku ekspertiisiasutuse kohtuarsti ja selle asutuse lepingulise arsti juurdepääsu isiku andmetele.

Kehtivas TTKS § 59³ lg-s 5 on nimetatud „kohtuarstlik lahang“, aga eelnõust § 59³ lg 7 punktist 6 on see välja jäetud. Samas on seletuskirjas kirjutatud, et sisus muudatusi ei tehta. Kui see on ekslikult välja jäänud, palume uuesti lisada. Kui see on teadlikult välja jäetud, palume põhjendada. Leiame, et see on vajalik, kuna sama TTKS § 59² lg 4 p 2 (kehtivas seaduses lg 1¹ p 2) nõuab kohtuarstliku lahangu andmete edastamist infosüsteemi.

7. **Eelnõu § 1 p-ga 3 (§ 59³ lg 8 p 2)** seonduvalt palume seletuskirja täiendada kohtutäituritele juurdepääsu võimaldamisega. Palume selgitada, millise eesmärgi täitmiseks ja milliseid andmeid väljastatakse. Tegemist on uue isikute ringiga, kellele varasemalt andmeid ei väljastatud.

8. **Ravimiameti ja Tervise Arengu Instituudi juurdepääs Tervise infosüsteemi (TIS) andmetele tervisestatistika tegemiseks**

Tõime varasemas tagasisides välja järgmist: „Seletuskirjas on selgitatud, et andmete kogumise eesmärk on Tervise Arengu Instituudi (TAI), Ravimiameti ja Euroopa Liidu tasemel statistika tegemine ja aruandluse koostamine. Palume selgitada, kas neid andmeid kogutakse TAI ja Ravimiameti ülesannete täitmiseks, ning kui see on nii, siis antud juhul on ka need kaks ametit andmekogu kaasvastutavad töötajad, kelle ülesannete täitmiseks andmeid kogutakse.“.

Seletuskirjas ei nähtu selgitust, kas TAI töötleb andmeid enda ülesannete täitmiseks või ta tegutseb tervisestatistika tegemisel SoM-i volitatud töötajana. Samuti on seletuskirjas selgitatud Ravimiameti kohta järgmist „Ravimiameti ülesanne on teha ravimialast järelevalvet eesmärgiga tagada Eestis kasutusel olevate ravimite ohutus, kvaliteet ja efektiivsus ning edendada nende sihipärasest kasutamist.“. Sellest võib järeldada, et Ravimiamet ei tegutse siin andmekogu volitatud töötajana, vaid kasutab andmekogu temale pandud ülesande täitmiseks. JDM on arvamisel, kuna nii TAI kui ka Ravimiamet kasutavad andmekogu nendele pandud ülesannete täitmiseks, on tegemist kaasvastutavate töötajatega.

9. **Seletuskirja lisa 2 (Tervise infosüsteemi põhimäärus) § 9 lg 10** kohaselt edastatakse andmekogusse andmed liiklusõnnetuse kohta. TTKS-is sätestatud andmekoosseisu juures liiklusõnnetuse andmeid sätestatud ei ole, juhime tähelepanu, et töödeldavate andmete kategooriad ei saa olla laiemad kui seaduses toodud raamid, palume siinkohal seaduseelnõu täiendada.

10. Täiendavalt juhime tähelepanu, et kui statistika tegemiseks on vajalik töödelda isikuandmeid, siis neid saab töödelda isikuandmete kaitse seaduse §-is 6 sätestatud tingimustel või andmete töötlemise eesmärk ja töödeldavate andmete ulatus peavad tulema seadusest. Selgitame, et TTKS § 56 lg 1 p 1 alusel antud määrus, mis kehtestab statistika tegemise andmete koosseisu, ei anna õigusliku alust statistika tegemiseks isikuandmete töötlemisele.

11. **Eelnõu § 4 p-des 1 ja 8** muudetakse kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seadust seoses sugurakkude partnerannetusega.

Seletuskirja on küll täiendatud meie varasemalt tehtud märkuse osas, kuid palume siiski seaduses eristada, millal on põlvnemine perekonnaseaduse ja millal kunstliku viljastamise ja embrüokaitse seaduse alusel.

- 12.** Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõjuanalüüsi kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad: Eelnõu ja seletuskirja failid Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.

Maarja-Liis Lall 54770628
maarja-liis.lall@justdigi.ee

Kristel Niidas
Kertu Tuuling
Monika Tappo
Anne Kruusement
Birgit Hermann
Helen Noormägi